

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Periodic humoristic

Núm. 2056 :: ANY XL

15 cèntims = Atrassats 30

BARCELONA 24 DE MAIG DE 1918

DEL CORPUS BÈL·LIC

—I ara!... què fa?
—Li espolso els paperets, dona!

PERFUMES amb LOCIONS de "MYRURGIA"

UNA CASA NO ES MODERNA si no tiene instalado en su escalera un interruptor automático de tiempo. Una casa antigua toma cierto aire de modernidad, con muy pocas pesetas, instalando un interruptor automático de tiempo. En el extranjero todas las casas de las poblaciones de mediana importancia disfrutaban esta comodidad que resulta agradabilísima para los inquilinos

PROPIETARIOS!!
Instaladlo en vuestras
fincas para mejorarlas

Aparatos eléctricos "ANGAMA"

Aragón, 177 Garrigosa y Claverie, S. en C. BARCELONA

INQUILINOS!!
exijido de los propie-
tarios, como pedís
limpieza y ventilación

Parque de Barcelona

Elegant centre de recreacions

NOVES ATRACCIONS DE
GRAN ACCEPTACIÓ ::
:: TOTES LES NITS
GRANS CONCERTS

::: Gran Cassino
Esmerat servei
de Cafè-Res-
taurant. Co-
berts de 5
a 7 ptes.

Balls mo-
derns de
Saló

ANTIGUO JARABE Y PILDORAS ANTIRREUMÁTICAS "GUASCH"

Precio: 5 Ptas frasco

Depositorio:

Laboratorio "GUASCH"

De venta:

SEGALÀ · Rambla San José, 14

Hijos de VIDAL Y RIBAS · Hospital, 2

FARMACIA DEL LICEO · San Pablo, 1

VICENTE FERRER Y CA Plaza Cataluña

FARMACIA LA CRUZ

en todas las buenas farmacias.

BAZAR DE LA UNIÓN

Útils per a escriptori
Tintes classes superiors

Unió, 3. - BARCELONA

CAÇADORS!

Les millors espadenyes
més ben construï-
des, sòlides i cò-
modes, per a caça,
camp i tennis, són les que fabrica la casa

BORNAS Hospital, 24, ent.º
BARCELONA

Vendes al engròs i a la menuda-Expedicions a provincies

El mejor disolvente de los uratos
Asepsia de las vías urinarias
Cólicos nefríticos
Reuma articular
Nefritis
Tifus
Gota

UROMETINA
L'AMBIOTTE HERMANOS
Sinónimos: Urotropina - Hexametileno tetramina - Formina

PÍDASE
folleto expli-
cativo. Muestras
a los señores médicos

Agto. gen.: S. NAVARRO

Rambla del Centro, 8 y 10-Barcelona

TABARIN "MORITZ"

RESTAURANT DE PRIMER ORDRE **GRANS FESTES TABARINESQUES**

Plaça Sepúlveda, 183 :: Telèfon 2044 A

Agua oxigenada neutra "FORET"

ANTISEPSIA, HIGIENE, DESINFECCIÓ :: DENTRIFIC ÚNIC VERITAT

REBUTGEU LES IMITACIONS DE L'AMPOLLA I LES QUE NO TINGUIN EL PRECINTE DE GARANTIA

Lithinés du Dr Gustin

contra mal de pedra, gota, reumatismo, cólicos hepáticos y nefríticos

L'ACTUALITAT

Jo em pregunto, cronista setmanal, per la culminant actualitat barcelonina. Ho seran les curses de cavalls que han convertit el nostre Hipòdrom en una miniatura de Longchamps? O bé les vacances pasquals del senyor Cambó, que fugí de Madrid per a exhibir-se per Barcelona amb l'infantilitat se'n va al poble? Tal volta les amenaces de noves vagues a correus i telègrafs, deixant-nos aïllats del món, ditxosos sense cartes, en continuada realitat de la frase francesa «pas de nouvelles, bonnes nouvelles»? O qui sap si l'actualitat més prement, malgrat ésser la de cada setmana, la formarà la manca de cotó, amb la possibilitat de la vaga general forçosa, la vaga general finalment conseguida?

Ni els cavalls, ni En Cambó, ni el cotó, ni les vagues. L'actualitat la fa un home, al menys davant de la història, dels telegrams, de mitja ciutat i d'aquest cronista. Aquest home se diu Tayá, i de nom, segurament, Francisc, per a que li pugui ésser aplicada la musica de Listz: «Francisc Tayá caminant damunt les ones, vers la Fortuna.» En Tayá és el nostre navier, com En Cambó és el nostre polític, i En Guimerà el nostre dramaturg, i l'Arnús el nostre banquer. Existiria un altre amb més flota i, no obstant, En Tayá seria el navier visible i ostensible. Ara, un dels seus vapors, el *Villa de Sóller*, ha estat enfonsat pels alemanys i fets presoners el capità i un oficial. Veieu, doncs, si En Tayá constitueix actualitat. En un dia

se converteix, ell sol, en bel·ligerant; en una mena de petita New-England i, com si realment la casa Tayá fós una casa reial entrada en guerra, el govern d'Espanya se declara completament neutral entra ella i Alemanya.

Però la gent, no. La prosperitat agena mai ha deixat sossegats als esperits catalans. Recordeu aquells versos de *La fi d'En Serrallonga*, el cant de la nostra ànima: «Allí on jo he conegut que no arribava—no he volgut que cap altre hi arribés.» Hem perdonat al jugador enriquit, al polític lladre, al fabricant poderós, a l'obrer afortunat, al acaparador tentacular, però al navier no. Ens ha entrat una nova ràbia contra aquests argonautes que per tots els mars que naveguen, o fan navegar, troben el velló d'or. I per damunt de tots contra aqueix senyor Tayá, a qui ja alguns nomenen *Simbad el Marino*, i altres, per l'abundància de mil·lions, En Bolo-Tayá.

Al començament, la sort dels seus vaixells, mai torpedejats, incitava a fer l'ullet als malpensats: «Sí, sí, sort! Lo que deu fer és entendre's per sota mà amb els alemanys.» Arriba el primer torpedeig i la malícia aleshores se transforma en alegria.

—No ho sabeu? An En Tayá li han torpedejat un barco.

Seguiren els dies, i el nou crit ja fou joiós:

—Un altre barco d'En Tayá torpedejat!

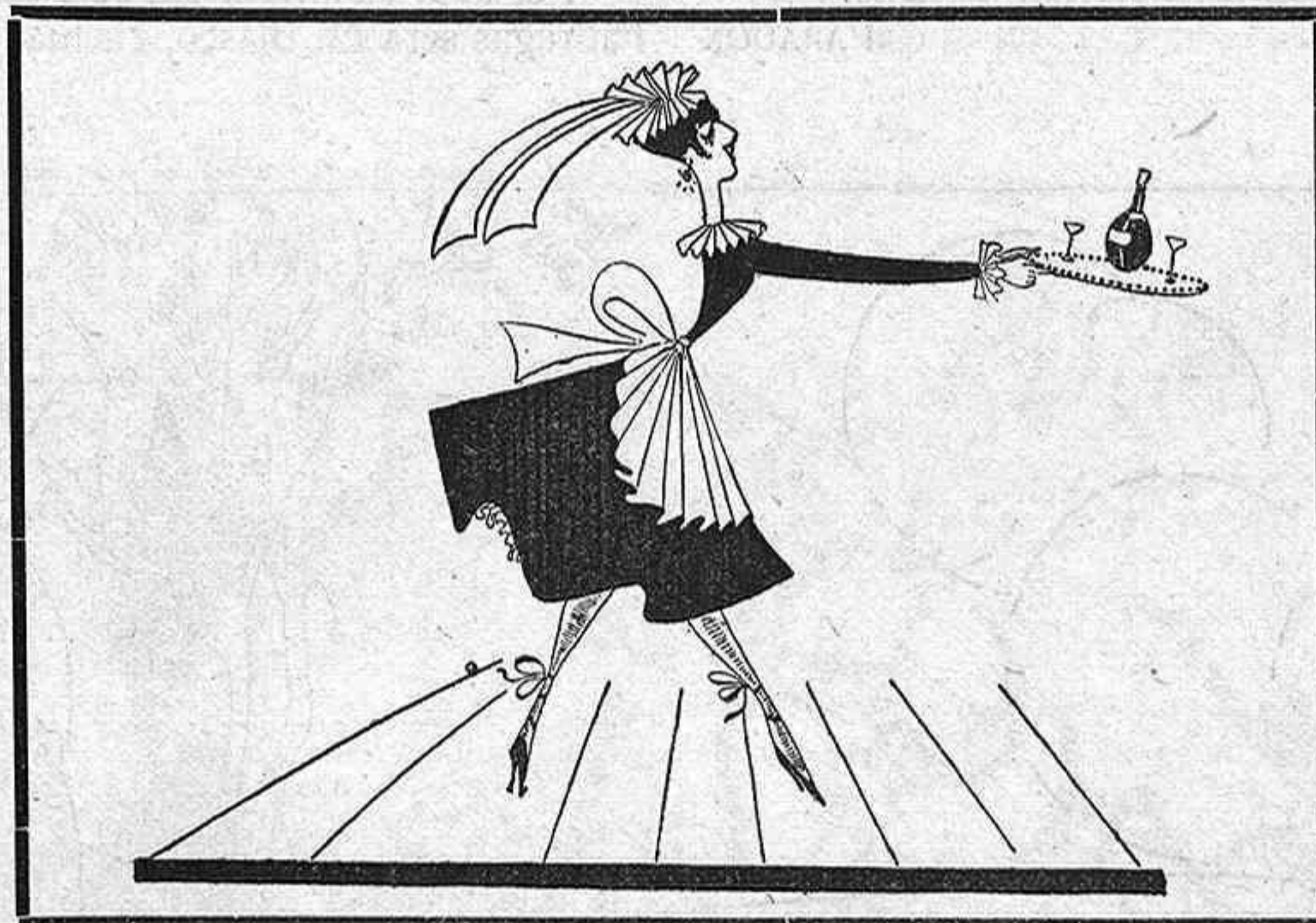
Amb l'enfonsament del *Villa de Sóller*, la suma va transformar-se en resta consoladora:

—Quatre, ja van quatre barcos. Li'n queden nou.

El dia que an En Tayá no li resti, i no

ho desitgem, cap vapor, començarà a recollir l'afecte de la ciutat. «Pobre home!—diran.—No li han deixat ni un barco! Realment és una infàmia.» Som aixís. Si els vapors no fossin de ningú, seria la sola manera d'aconseguir la indignació popular contra els torpedeigs.

Però tal volta hem fet massa depressa aquesta afirmació. El sentit utilitari, de insolidaritat amb lo que produeix un guany, la nostra gent ho projecta damunt de tot lo que entra en contacte amb la guerra, fins de lo més desinteressat i sentimental. Heu's-aquí un voluntari català, cordial amic meu, En Guillem Conesa. Té la cama dreita inútil per cinc bales, i tornaria a oferir-la a la França. Quan se troba amb algun antic amic, i aquest li

LA MORAL I LES CAMBRERES

—Si és servit!...
(Dispensi si no m'acosto,
que'l Govern m'ho ha prohibit)

pregunta on ha estat aquests darrers temps, En Conesa respon:

—A la guerra, voluntari a la Llegió.

—I aquesta cama?

—La vaig perdre en l'ofensiva de 1915.

L'amic, invariablement, respon indiferent:

—Perquè hi anaves! Vès lo que has tret de fer l'hèroi i lo que t'ha donat la França.

En Conesa, filosòficament, ja no explica les seves glòries.

—On t'has ficat?

—Sí, per aquí...

—I aquesta cama coixa?

—Res. Me va agafar un tramvia.

Els amics se planyen i senten plena de cordialitat la seva amistat per En Conesa, agafat per un tramvia.

Si se fan rics amb la guerra són explotadors; si han donat la seva sang, són ximpls. La neutralitat no perdona an els homes, als homes que no volen ésser amfibis, i viure, segons la frase d'En Brossa, la vida d'aquesta capsa de figues seques que porta el nom de Barcelona.

PARADOX

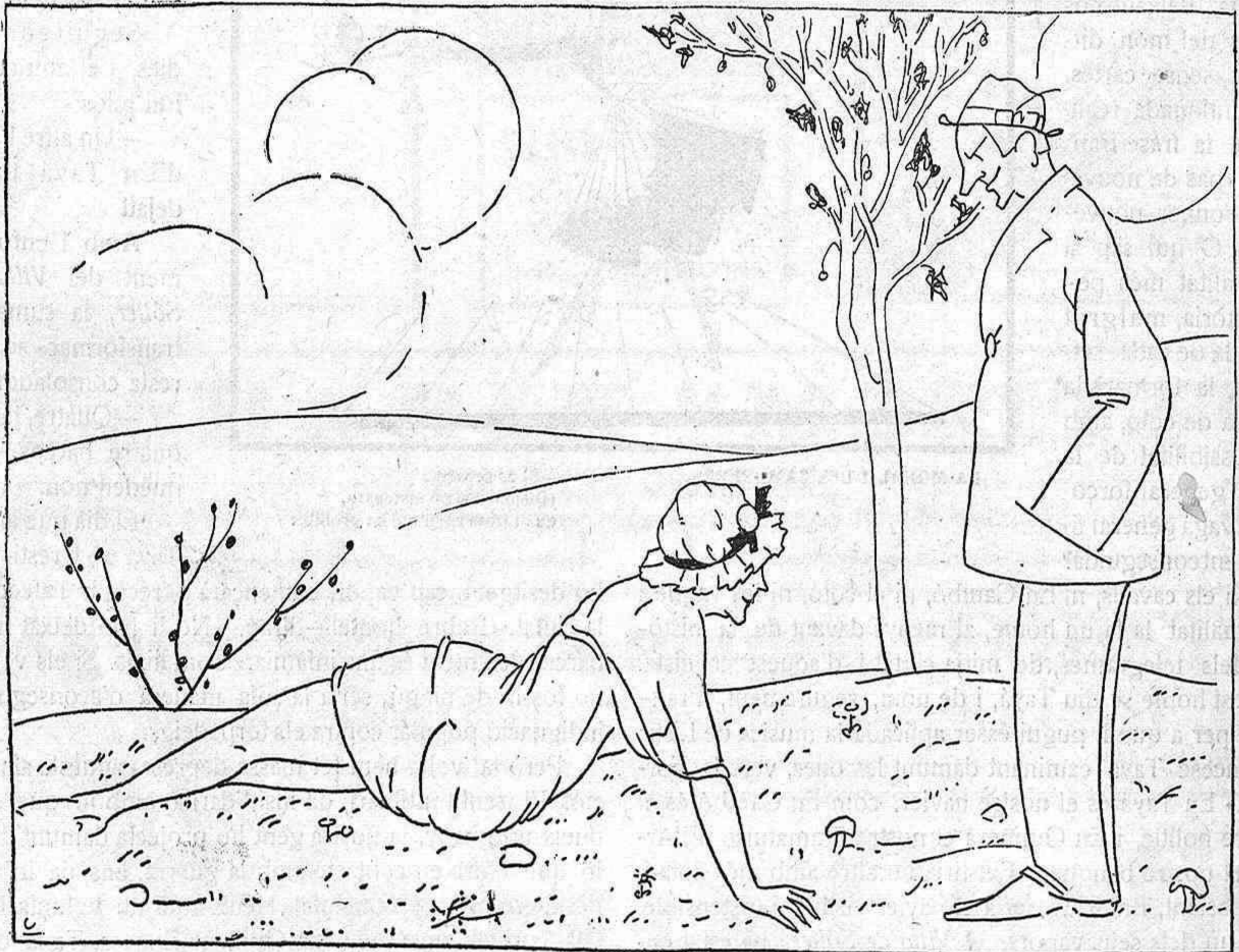
Per la vida del Teatre Català

Finides no fa pas molt temps les brillants campanyes del «Novedades» i del «Cómico» i acabats ara els vuit mesos de la temporada catalana en el «Romea», havent-se demostrat que per a la major glòria de la nostra escena regional no'ns manquen ni autors de mèrit ni comedians intel·ligents, ni empreses rumboses, es parla ja de futures campanyes que han de començar en la pròxima tardor.

Una d'elles, com se suposa, serà la de l'empresa Fábregas al «Romea», la direcció de la qual, sens dubte més ben orientada—i escarmentada, perquè no dir-ho?—sabrà donar un nou i major impuls al seu programa artístic.

Diem una d'elles perquè, contrariament a lo que molts suposen, de que el teatre del carrer de l'Hospital no tindrà aleshores competidors, nosaltres sabem de bona tinta que la competència hi serà de valent; una competència seriosa i noble que, lluny de perjudicar al nostre art dramàtic, vindrà a enrobustir-lo, car servirà d'incentiu i d'estímul per a les mateixes empreses, que no tindran més remei que servir bé a la parròquia, deixant-se de preferències i compromisos.

Per avui els direm tan sols que el competidor d'En Fábregas serà En Blasco, l'actual empresari del «Goya»,

EL TEMPERAMENT FA L'OPINIÓ

—Em sembla noia que vas massa a la fresca.

—Doncs a mi em sembla que tu vas massa abrigat.

afortunat i intel·ligent home de teatre qui, sentint-se aca-parador de barraques, ha firmat ja els corresponents compromisos per a quedar-se amb dos importants teatres del Paralel, el «Nuevo» i l'«Español» ademés del «Goya» que continuarà explotant per al gènere castellà.

Entusiasta admirador de la escena catalana, com ho va demostrar palesament aleshores de *L'auca del senyor Esteve*, En Blasco vol rentar la cara i els dintres al «Teatro Español» posant-lo en condicions de teatre de primera, i allí pensa inaugurar a darrers de setembre una llarga temporada de català, havent ja contractat al efecte una gran companyia al front de la qual hi haurà res menys que una eminència, que tots vostès suposaran qui és, però que nosaltres no'ns atrevim a nomenar encara.

Tot sia en bé de l'art de la terra!

A CAU..... D'ORELLA

El nom no fa la cosa

En Joaquim Muntaner té vinticinco anys, vinticinco peus d'alçada i vinticinco mil versos. Posseeix, doncs, aquesi poeta castellà de Catalunya, les tres dimensions. Un poeta així, havia de complir, naturalment d'una exuberant manera, aquell principi d'un altre altíssim poeta, en Ruben Dario, que manava tenir embrassada una mussa, quan l'altre hagués deslliurat. En Muntaner—vinticinco anys, vinticinco peus d'alçada i vinticinco mil versos—les té totes embrassades. Solament, en López Picó, l'igualava en feconditat.

Ara ha fet un drama i ha triomfat. Podria haver llençat un poema, uns sonets, una tragèdia en vers, unes cròniques, un nou llibre d'odes, però ha fet un drama rural i en prosa, «La casa de las làgrimes». Però com que hi apareix gent excessivament donada a la beguda els crítics han decidit que el drama, titolat de costums catalanes,

Un diàleg minúscol cullit al vol.

Són dues senyores casades les que parlen.

—Com és que tenint un marit tant bò, el fas enfadar tant sovint?

—Perquè sempre que'ns barallem acaba fent-me un regalet per a fer les paus.

LA BASE DEL MONUMENT

—Què és això, senyora?... el cràter d'un volcà?
—No, però s'hi assembla. D'aquí dins n'ha de sortir En Pi i Margall, que era de la flamarada.

LA PASSA

Els metges.—No s'espanti, això és un estat gàstric passatger.
 Barcelona.—Ja comprenc. Volen dir que'm vé de masses substències?

era d'una realitat arbitrària perquè a Catalunya no's donen els ubriacs.

Endebades en Muntaner s'ha defensat retreient borratxos poètics i prosaires del teatre català, sobre tot aquell protagonista de «Maria Rosa», bevedor decidit. Els crítics insisteixen i la gent pensa que efectivament, en Muntaner fa córrer massa el vi i l'aiguarent en el seu drama.

I encara que en el cartell segueix dient-se el drama «La casa de las làgrimas», els espectadors, a la sortida li posen un altre nom: «La casa de les mones».

Com escolten els ministres

Com tothom, un, al menys, En Cambó. Abans, la fama li atribuïa que no's volia escoltar a ningú. Era esquerp, era eixut i impertinent, mes are es veu forçat a sostenir diàlegs ministerials i en Cambó escolta.

Però un ministre a lo ianqui, no podia rebre les paraules d'una manera natural i senzilla. Cabria una mica de «pose», per a espentarrar als socis de la Lliga, i ha agafat aquest: En Cambó no mira al seu interlocutor. El posa a la dreta, decanta una mica el cap, mira al lluny fixa-

ment i escolta. Com aquell que rep una conversa per telèfon, com si es posés a l'orella un invisible auricular.

I els nois de la Lliga, ja tenen un joc nou.

—Com escolta un ministre?—pregunten.

—Se posen drets, alcen les celles, miren al lluny, inclinen el cap i escolten...

Les viudes

Decididament les curses de cavalls són ja un nou sport barceloní. Tenim «jockeys», tenim genets «amateurs», tenim quadres i premis «Cataluña» i cronistes de les curses. Es compren. Si Sant Jaume, patró d'Espanya, té el seu cavall blanc llegendari, també Sant Jordi, patró de Catalunya era un bon cavallista. Llàstima gran que així com la tradició ha conservat el nom de «Babioca» cavall del Cid, héroi poemable de Castella, no hagi retingut el del cavall del rei don jaume, héroi de Catalunya. Si és que un ho sap, i si un ho sap, ho sabrà en Nicolau d'Olwer.

Al amic, entussiasta de les curses, li preguntarem:

—¡Que és lo que més t'ha plagut? Els cavalls?

—No.

—Els genets?

—No.
—Els espectadors radiants de pressumpció i d'elegància?

—No. Tres viudes.

Davant de nostra sorpresa completà la sortida:

—De cada tres senyores que hi veus, una és viuda. Viudes de les que ja fa un any, de les que fan uns quants anys, de les que ho han estat sempre de viudes. Ni a París, ni a Berlin, es reuneixen més viudes que en aquest hipòdrom. Bé és veritat que Barcelona ha estat sempre la ciutat dels comtes i la de les viudes.

Damunt de l'hipòdrom es redressa el cementiri. Es poden contemplar clarament els panteons i els prestatges mortuoris. L'amic se'ls mirava.

—I els marits són allí, allí... I elles an aquí. I els altres.

Certament deu ésser un plaer singular el de la viuda que passeja les noves alegries i els nous amors, sota la mirada dels nínxos. L'amic, acabà les seves filosofies:

—Al programa no hi ha una cursa que estem pressentint: la cursa de consolació.

—Escolta, tu... com se mengen les ostres?

—Tant se val; jo me les menjo sense gana.

MAIG

Amb son vestit dolç i flamant, arriba Maig a les deveses; d'allí s'enlaira als cims ermits, baixa als barrancs, fuig a les balmes i quan ja té mig món al puny i és un verger tot el seu regne truca en els cors enamorats, desperta els becs de l'aucellada.

Sota un sol càlid i vermell, fart de topar damunt dels núvols, la terra aixeca agraments, les flors li ofrenen cada càlzer; els arbres s'omplen de fullam, es fa nocturna cada soca i una rodona penombra se va engrandint sota les branques.

El blat s'espiga, treu pistils pels intersticis de l'aresta; el gra acotxat s'infla joíós, la espiga tiessa es fa pesanta, i torça el tronc que la enlairà mentres Abril plé d'altruïsmes els grans dolors del hivern crú amb son amor apaivegava.

Les salzaredes, els pinars, marges i fonts, les torrenteres, s'omplen de notes musicals que donen pler i encanten l'ànima; i si sospira el manso oreig, l'oreig s'emporta cada pétal passat de moda, inútil ja per a bolquer del fruit que s'alça.

El branquilló més reservat rep d'unes ales la carícia: després accepta'l niu teixit en els telers d'uns amors castes, i aixís el nítid blau del cel, per massa pur i blau, s'empolsa fendint-lo aucells enjogaçats en l'infinita contradança.

Damunt les penyes que l'hivern malagradós va deixar núes, el Maig hi encén benefactor llums blancs i grocs, menudes flames, tot extremint-se l'erm tristol, enamorant-se de fecundies, bentost vegetant-se sembrador costes avall de flors boscanes.

Les vinyes plenes a vessar, en un excés de sa modestia no donen ales a l'olor dels raimets que els pàmpols guarden la olor divina bestreient el goig pagès de la cullita del bell Setembre arreu somniat, bon pagador de tantes suades.

J. COSTA I POMÉS

PROPAGANDES FULES

Amb la firma d'un literat de nom—de mai nom, di-riem nosaltres, que coneixem l'herbeta—s'ha escampat aqueixos dies un follet de propaganda germanòfila.

El firmant és don Pere de Rèpide, il·lustre home de lletres, benaventia en tots els aspectes fins en els més íntims, i el

A L'EXPOSICIÓ—DAVANT DEL «BODEGON»

—Tinc fam, pare!

—Mocega, noi, que és amanit amb oil.

text per ell redactat consisteix en una sèrie de preguntes, la contestació gratuïta de les quals se troba en unes caricatures mal girbades que demostren l'odi furios que aqueixa gent absolutament neutral d'Espanya sent pels aliats.

Com que el tal follet ens ha sigut enviat a nosaltres i, per tant, les preguntes se'ns fan a nosaltres, en forma de Veredictes, com si nosaltres fossim jurat en la causa que el senyor Répide vé a fiscalitzar sense altra autoritat que la seva capriciosa fantasia, anem a contestar-li les tals preguntes monosil·làbicament a tall de veredictes, a veure si aixís queda satisfet.

Amb el mateix dret i la mateixa solta que ell ens qüestiona nosaltres li responem:

«¿No es imperialista—diu—Inglaterra, que proclamaba hasta hace tres años su poderío universal en los mares?»—No.

«¿No es imperialista la nación que sojuzga la India, que cae sobre el Egipto y el Transvaal y que no quiere que haya país sobre el planeta donde ella no ejerza su dominio?»—No.

«¿No es imperialista Francia, la de Argelia, la del Tonkin, la de Madagascar y la de Casablanca?»—No.

«¿No es imperialista Italia, la detentora de la Tripolitania, la de Albania, la que busca su expansión en Austria?»—No.

«¿Es sana, pura y sin mancha la Bélgica del Congo?»—Sí.

«¿No son imperialistas, los Estados Unidos que engrandecieron su territorio a costa de España y de Méjico?»—No.

Queden contestades les preguntes del senyor Répide. Està servit?

XARAU

LICEO

Tindrem *Balls russos*. La companyia debutarà el dia 8 de Juny. El repertori, si fa o no fa, es el mateix que portaven en sa darrera visita a Barcelona.

Sembla que l'abonament per a aquesta nova *tournee* que, com deiem, començarà el vuit i acabarà el disset, serà un èxit. En Joanet Mestres a hores d'ara ja riu per sota el nas.

ROMEA

Doncs allò del jove Pere Geli, o Geli, o com sia, és un dramet que va molt bé. No té una gran novetat en el caracter de la protagonista, però l'argument és interessant i, sobre tot, l'obreta resulta ben tramada i el diàleg està perfectament escrit. Vaja, un escriptor jove que demostra grans condicions per a fer quelcom de bo. La senyora Baró i els altres que la secundaren hi posaren el coll, de modo que la cosa va sortir rodona.

I diumenge varen obsequiar-nos, amb la primera de

La viuda desitjada, d'En Goldoni, arranjada al català per En Carrión, que ja està bo i ens en alegrem. La senyora Nicolau va fer una viudeta molt aprofitable, sensata, amable i etcètera. En Mir, cumplint com un home i, en el segon acte completament a les seves *anchas*. En Giménez, En Munt i els altres molt voluntariosos. Ah!... I la presentació digna i respectuosa. Llàstima que aquesta obra s'hagi tingut de donar dos dies abans d'acabar la temporada. Perquè no sé si ho saben que desde dilluns ja no actua la companyia catalana, que se'n va d'excursió estiuenca cap a Valls, Reus i Tarragona. Bona sort els desitgem; a proporció, més bona sort que la obtinguda a Barcelona, on en els vuit mesos de temporada s'hi hauràn fet més savis que rics.

—Ahir, dijous, degué debutar en aquest teatre la companyia cómico-dramàtica d'En Martínez-Sierra que porta per capdevaners dues primeres figures: la Caterina Bàrcena i en Ricard Simó Raso. Una magna companyia que es proposa fer grans coses. S'anuncien una infinitat d'estrenes, de manera que per poques que n'encepeguin de bones se'ls pot augurar una excel·lent campanya.

En el número pròxim parlarem detingudament de les novetats que hi hagin, donant compte de la festa inaugural.

NOVEDADES

Continua l'èxit de la tragèdia *La casa de las làgrimas*, de l'amic Montaner.

Per a abans d'ahir, dimecres, hi havia anunciada l'estrena de un drama en tres actes d'En E. Daguerre, *La pendiente*. Vé precedit de gran fama i s'assegura que En Morano fa una notabilíssima creació del tipu protagonista.

Si és veritat que s'ho val, tindrem *canari*.

—El dia primer de Juny debutarà, al «Novedades», la companyia dramàtica catalana de Na Margarida Xirgu. Margarita no li direm mai, nosaltres; que nos amb nos no en sabem de fer compliments estil «gente bien».

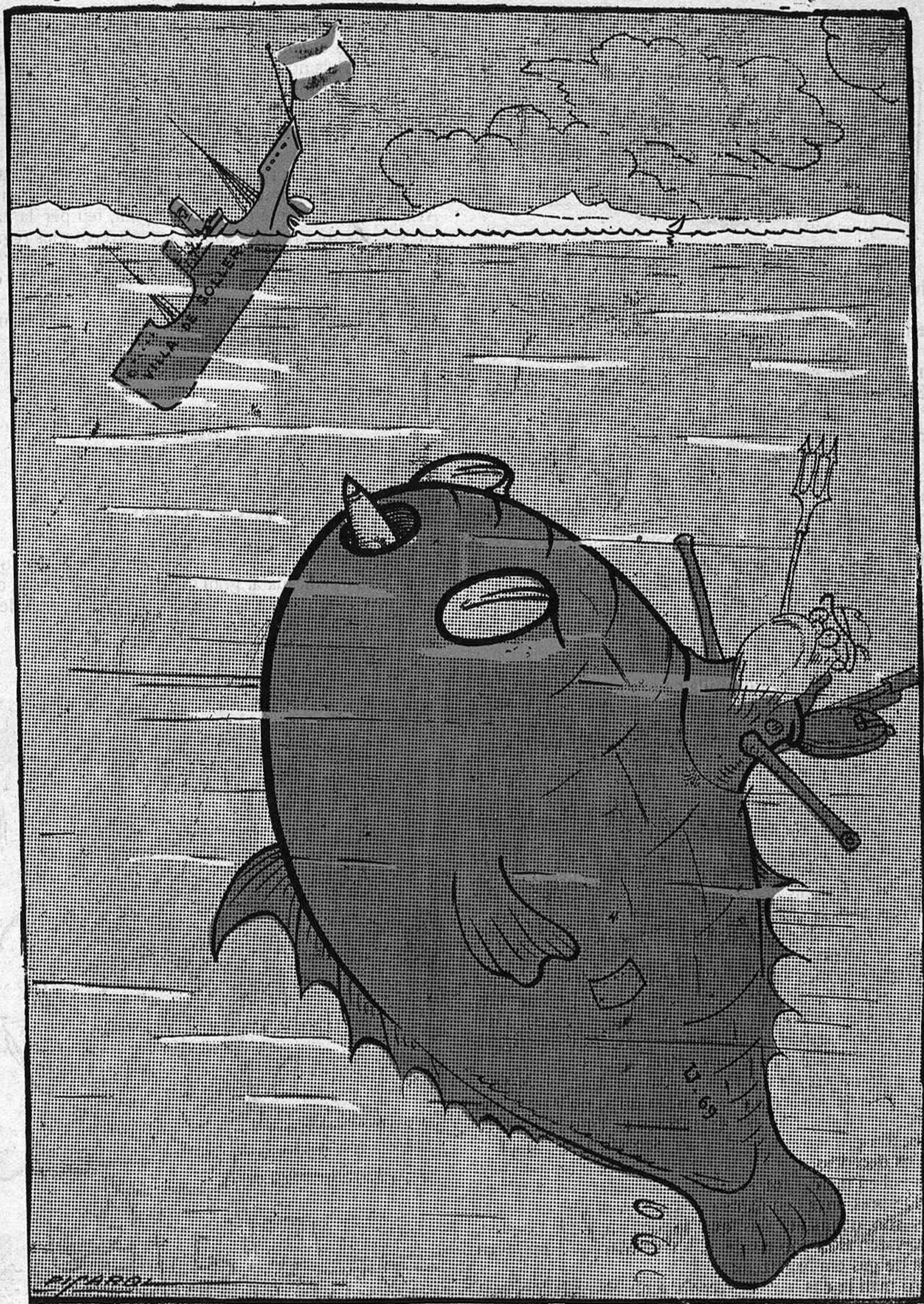
S'ha obert un abonament a 18 funcions de moda, lo qual vol dir que la celebrada actriu pensa estar-se aquí alguns dies. Durant la temporada ens donarà a conèixer varies estrenes importants, que prometen revestir caràcters de aconeximents.

GOYA

La enemiga, drama del italià Nicodemi, traduït admirablement per En Marquina (E.), ha constituït un gros triomf per a la companyia que dirigeix en Ricard Calvo.

Es una obra sentimental d'aquelles que entusiasmen a les senyores. Lo qual és un aventatge, perquè les senyores, hi fan anar als marits... i altres que no ho són. Vaja, que hi van tots, i l'amic Blasco se'n alegra d'allò més. Bromes a part, la veritat és que val la pena perquè es tracta d'un drama ferm, interessantíssim, molt ben escrit i admirablement interpretat.

EL SUBMARÍ ALEMANY, A ESPANYA

-Apa, té... incanta't d'aquest!...

Altra festa pròdiga d'aconteixements esportius la de diumenge passat.

Carreres de cavalls, Campionat de Rem, Gran Premi de Natació...

Menys mal que lo de la natació era al matí o sinó ens hagueren hagut de fer en tres trossos. En dos ja gairebé ens hi ferem car com molts esportius entusiastes assistirem un ratet a les carreres de cavalls i un altre a la festa del Campionat d'Espanya de Rem.

Poca cosa de nou podem afegir respecte a les carreres de cavalls. La mateixa concurrència, les mateixes apostes i fins, gairebé els mateixos cavalls En Cambó i En Ventosa fent-hi acte de presència. I la raó Social Güell-Plandolit, l'única quadra catalana, fent-se amos de un premi de 5000 pessetes: *Premi Catalunya*, per medi del cavall *Orlys*, que ja els convenia car fins el darrer dia no haurien aconseguit cap recompensa grossa i s'ho mereixien per ésser els únics aristòcrates catalans que s'havien atrevit a formar una quadra.

Hi ha qui diu que va haver-hi *claqué* amb el cavall *Radamés* del marquès de Villamejor qui com ja sab tothom té els millors cavalls, però nosaltres no ho creiem. I què hem de creure!

La festa náutica que anyalment ens organitza el R. C. Marítim de Barcelona, resultà, lo que havia de resultar, un èxit espaterrant.

En ella vegerem una regata a la vela de iats *Hispania* que'ns deixà un xic frets. Una regata de iols per a neòfits, entre els quals hi havia més d'un ganàpia ja amb el cul pelat de bogar. Una regata de canoes que, al fi, fou guanyada pels nois de la Casa de Família de mossèn Pedregosa, amb la *Garina*, sortint derrotada la *Flordeneu* del Club de Mar, per badar i... perquè un dia o altre havia de perdre.

Vegerem més encara. Vegerem per desena vegada córrer el Campionat d'Espanya de iols a quatre i timoner i guanyar-lo per tercera vegada (tres anys seguits) al del Club de Mar amb el *Salou* i els ja populars Vidal, Rigol, Boronat i Subirana, bogadors i Raldiris timoner.

Sentirem que els del R. C. Marítim amb el *Morató* fessin el paper de *segundones* que ja quasi no'ls està bé, i ens alegràrem, que els de Tarragona amb el *Tarraco* arribessin primer que els de San Sebastián els quals sí que'ns decepcionaren. Si amb aquell equip i aquell *aire* s'ho volien menjar tot, se deuen haver quedat amb gana.

Després, més debutants encara, se veu que els bogadors són debutants fins que fa deu anys que boguen. Guanyaren altra cop els del Club de Mar que portaven molt de gas emmagatzemat.

Al matí ja ens havíem *recreiat* amb els nedadors dels Clubs de natació *Barcelona* i *Athlètic* que passegen el seu garbo i la seva pell colrada pel sol per allà els vols del Vulcano.

El gran premi de Pasqua, que no és una mona, ni un

bè, com molts podrien pensar-se, sinó una copa de plata, se l'emportà el *nanu* Ramon Berdemás (del C. N. B.) el més ràpid dels nostres bogadors que feu 200 metres en tres minuts justos. Vaia un peix!

Després En Barba ens feu uns quants gols en un partidet de water-polo. Aquest Barba és un trumfo en ficar gols... aquàtics.

I per a arrodonir la festa En Canudas, periodista esportiu i un dels primers alumnes de l'Escola Catalana de Aviació que obtingué el *brevet* de pilot, feu per la tarde un vol de mestre per sobre les carreres i les regates. Arribà tant baix, volant, que gairebé podia enraonar-s'hi. Després s'enlairà amb el seu ocell mecànic cel enllà com una àliga.

Fou la *torna* d'un diumenge primaveral tan sanament esportiu com el diumenge passat.

FLY

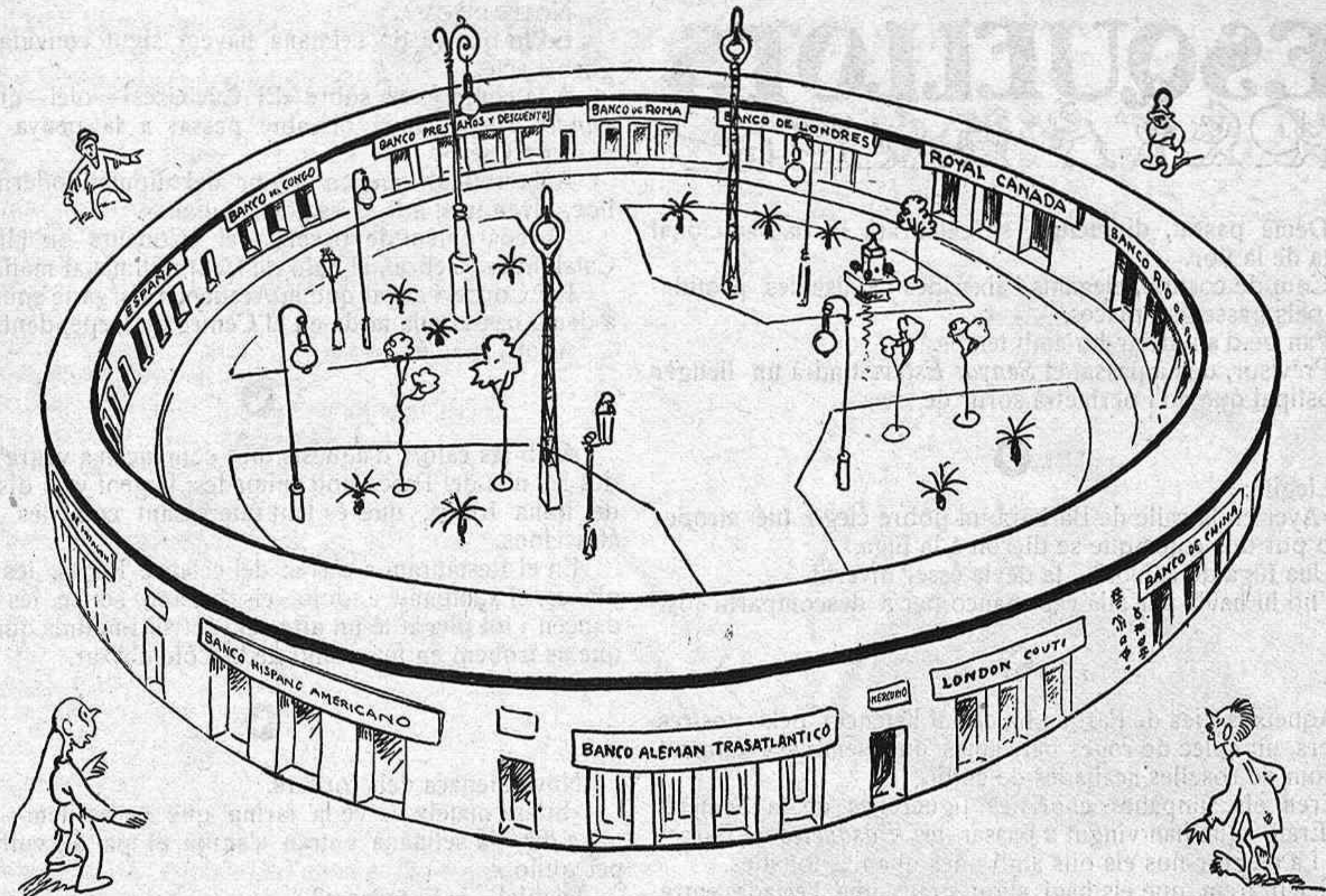
NOTES D'ART

De tota la exposició sobresurt de manera extraordinària la sala dedicada al gran pintor, colorista delicat com cap, que es digué Isidre Nonell. La quasi totalitat de les

—Tants romanços per un ou!.. A la meva terra no'n farien cap cas.

—Oh, és clar!.. Allà, com que el Kaiser els el amaga tot sovint.

BARCELONA PINTORESCA

La Plaça de Catalunya d'aquí cinc anys.

teles exposades ens eren ja conegudes; emperò, ara, al veure-les agrupades, al dar-se un compte de la ascendent progressió del plorat artista, quasi, quasi no's pot menys d'alçar el puny al cel que ens l'arrebassà en plena maduresa i posar-se tot trist pensant en lo que hauria arribat a fer aquest minyó.

Entre totes les teles de dita sala crida l'atenció del visitant una marina plena de llum. No és que sigui millor que lo demás, però és diferent.

De En Sunyer hi ha una tela admirable representant una «merienda fraternal». Els «Amics de les arts» l'han adquirida per a el nostre museu. Els altres quadres de mèrit estaràn força contents de veure's al costat d'aquelles xamoses nenes i els hi tindran enveja al notar lo xiroi del paisatge on berenen.

Lo de'n Canals està molt bé, però amb la ma al pit confessarem que no'ns acaba d'agradar tant com ens agradaven altres obres del mateix autor. Potser els gustos dels seus clients influeixen una miqueta en la manera de fer de l'artista. Nosaltres no som clients seus.

Les obres que ens plauen moltíssim són les de'n Vayreda, aquest sí que n'apren a diari. El desnú de dona és potser l'obra més acabada i hermosa que li hem vist.

Qui també queda bé és En M. Hugué, amb la seva figulina d'argila; és de una delicadesa incomparable i al propi temps d'una brometa grassa. Si en Manolo fos senyora tindria una panera grossa així i així mateix l'ensenyaria.

MATEU REI

A la que estimo

Conseqüències dels Jocs Florals

Tens la ceba al cap ficada
de que sols compren l'amor
el jove que és guanyador
d'una flor i sa llaçada.

Ta imaginació s'engresca
i et dona crudel martiri
perquè tu tens el deliri
de ésser reina *floralesca*.

Jo l'amor no sé cantar-lo
amb estrofes ben rimades
prò en el foc de mes mirades
bé prou pots endevinar-lo.

Jo sento un amor ardent
i plè de sinceritat.
però queda empresonat
dintre del meu pensament.

Ja sé que es fer-te un agravi
que al sentir-lo no l'expressi
però just és que't confessi
que no'm surt a flor de llavi.

Jo tinc fè en els llavis teus
que enclouen algun misteri
que treuria eix cautiveri
si els juntessis amb els meus.

Vols més bella poesia
que nostres boques juntades?
Fora festa de besades,
que jo reina te'n faria.

MARTÍ REVOLTÓS

ESQUELLOTS

Demà passat, diumenge, se celebrarà la ja tradicional Festa de la flor.

Com de costum, elegants i aixerides damisel·les postularan pels passeigs i places.

Fan bé d'anunciar-ho amb temps.

Previsor, demà passat el *Senyor Esteve* tindrà un lleuger encostipat que no'l permetrà sortir de casa.

Llegim:

«Ayer en la calle de Barbará un pobre ciego fué atropellado por dos cojos que se dieron a la fuga.»

Una fuga de coixos?... Ja devia ésser divertit.

I no hi havia per allà cap manco per a descompartir-los?

Aqueixos dies de Pasqua ha cridat l'atenció, pels nostres carrers, un aplec de roges barretines que semblava talment un pom de roselles acabades de collir.

Eren els simpàtics choristes figuerencs de la Societat «La Erato» que han vingut a passar les *Pasqüetes* a Barcelona i a alegrar-nos els oïts amb unes quantes tonades.

Celebrarem que els hagi sigut gratíssima l'estada entre nosaltres i... records an En Monturiol.

En Puig i Cadafalch, tot content, ha anunciat als periodistes que, de aquí a tres anys, Catalunya comptarà amb un magnífic mapa detallat de les quatre províncies.

D'aquí tres anys?

Quines ganes de esperar-sel

Que facin tractes amb l'Estat major alemany, que bé prou que'l deu tenir fet fa temps el nostre mapa.

NOTES DE CASA.

En lo que va de setmana havem sigut convidats als següents actes:

A la conferència sobre «El Cúchares»—olé!—que *Er Segundo Toque* donà dissabte passat a la penya tauròfila «Grupo Ojén».

A la reunió que en honor del diputat Soderini tingué lloc, divendres, a la «Casa dels Italians».

Al repartiment de premis del «Concurs de Història de Catalunya» celebrat, al Saló de Cent, dilluns al matí.

I al Concert anyal que la Acadèmia Farga té anunciat per a demà passat a la tarda en el Centre de Dependents.

A tots, mercès.

Amb les calors d'aquests dies comencen a veure's animades les nits del Parc, molt animades; la gent va a disfrutar-hi de bona fresca, que és tant interessant com les mateixes atraccions.

En el Restaurant a càrrec del cèlebre Regàs, les tauletes plenes, el xampany a dojo, els tzigants sonen, les parelles dancen i tot plegat té un aire senyorívol i mundà que sembla que'ns trobem en un casino de la Côte d'Azur.

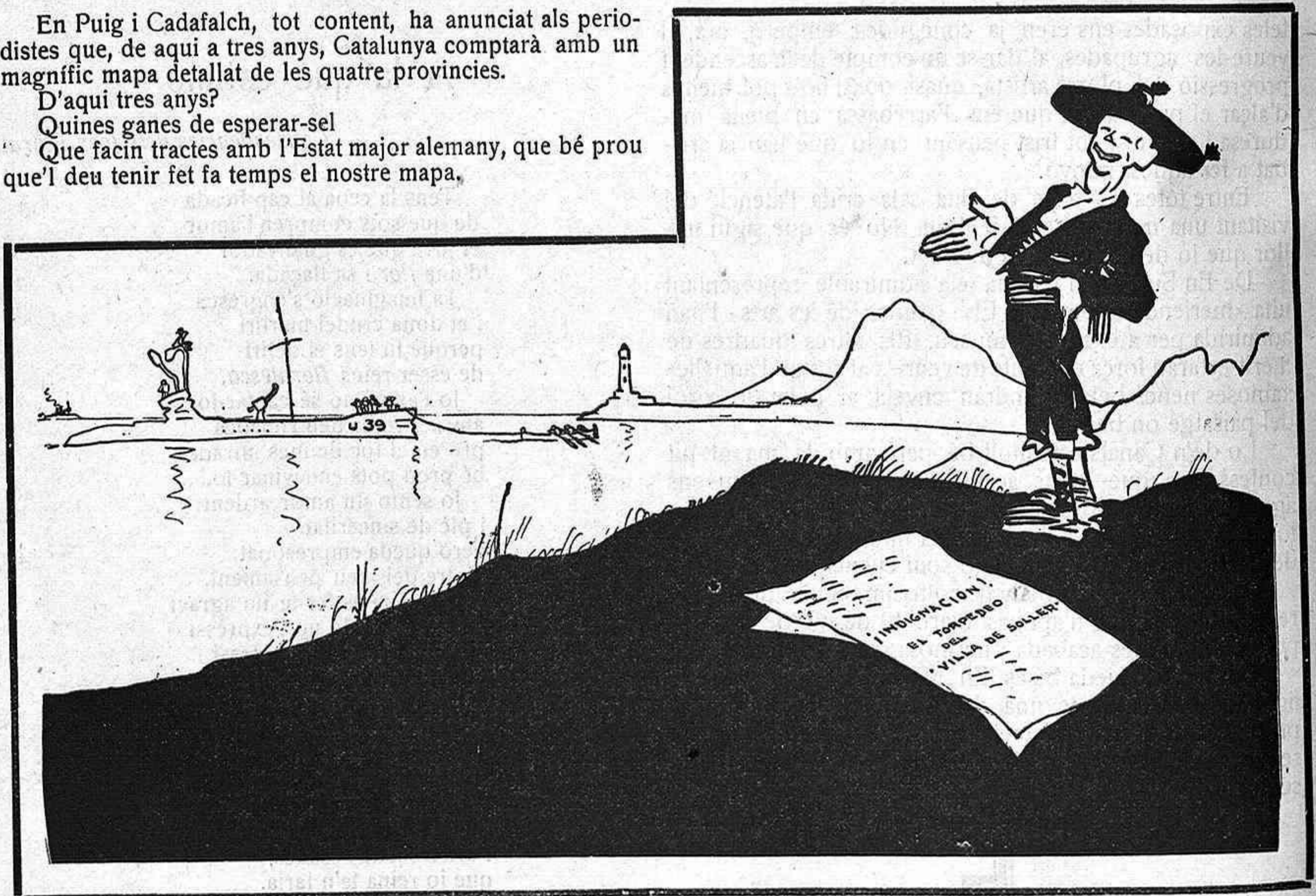
Nova menaça dels forners.

«Si ara mateix no vé la farina que necessitem—han tornat a dir—la setmana entran s'apuja el pa de vuit cèntims per quilo.»

Diabell... ja hi tornem?

Que l'apugin de deù, i que no'n parlin més.

Però... llengua, faran!...

—Viva España!... ja tenim un submari més i un barco mercant menos!..

Ja's cuidarà l'Emiliano de que només s'apugi el pa de luxe. Encara que només sigui per a fer la llesca an En Vinaixa, que menja *brioxes* amb la carn d'olla.

La lectura en el Congrés del projecte del Passeig Marítim de Barcelona ha despertat, an els polítics a la castellana, rezels i suspicàcies.

A tal extrem s'han produït aqueixos rezels, que En Cambó s'ha vist obligat a retirar el projecte per a redactar-lo de nou.

Ben redactat encara el deixaràn passar, sembla. Redactà'ls-hi bé, Francisquet.

Això és com aquell que's deixava ficar el dit al nas però hi volia vaselina, molta vaselina.

Per vaselina rai, no estarem, senyor La Cierval!

S'ha posessionat accidentalment de la Alcaldia don Miliano Iglesias.

En realitat, el fet per sí sol resulta un accident.

Inútil dir que ens alegraríem que el senyor Morales Pareja se posés bõ ben aviat.

No per res, no...

Es per la simpatia que li tenim.

Jugar a la segura.

Volen treure una bona rifeta?

La cosa no pot ésser més senzilla.

S'ha descobert la manera de treure la grossa sense exposar gaire capital.

Lloguen una botigueta a la Plaça de Catalunya, al Passeig de Gràcia o al carrer de Fontanella... i s'esperen. No han de fer sinó esperar-se tranquil·lament.

Esperen que baixi el pagès en forma de anglès o de nordamericà d'aquests que posen bancs de crèdit a Barcelona... i ja està.

Vuitanta mil drets de traspàs i... cap a Vallcarca, a acabar de passar els dies a la torre.

En els bars, kioscs i establiments de begudes s'han apujat els preus de les consumacions econòmiques a base de sucre.

D'ara endavant el qui vulgui una *americana*, una orxata o un aixaropet se'n farà deü de l'ala.

Què lluny som d'aquells temps de les paperines d'anissos de frare, grossos, dolços i bons que per dos quartos ens donaven a la «Font del Gat» o a la «Font del Canari».

Però, la veritat, la raó de aqueix augment no la sabem veure. D'una ampolla d'aixarop que, comprada a l'engrós a cànn Ferrer i Gili se'n feien seixanta cèntims, els taverners ne treien ben bé aquelles trenta o quaranta consumacions. Sobre tot amb la martingaleta de deixar mig dit d'aigua al got al rentar aquest en el raig de l'aixeta.

Vaja que, pobres, s'hi perdien la vida.

Nosaltres, a sò de protesta, d'ara endavant sempre que'ns pararem al kiosk de Canaletes demanarem lo mateix:

—Cinc d'aigua fresca.

L'aixarop anirà per a ells, i tots hi sortirem guanyant.

Els del «Grupo Ojén» estan decidits, per lo que's veu, a demostrar que no sols són els de *La Lliga Regionalista* els que saben organitzar cicles de conferències, i en nom del *arte*, de les *tradicions* i de la més *nacional* de totes les festes, fan sortir als Cambó i als Puig i Cadafalch de la «taurofilia» per a que instrueixin al poble sobre tot lo que fa referència a la vida i miracles de tots els «fenómenos» d'ahir, d'avui i de demà.

«HOY COMO AYER»

Reforma municipal:
anar a la processó
darrera el Ciri Pasqual.

El conferenciant de tanda és el nostre gran Enric Dotres, que disertarà sobre *la direcció de plaza*, i els de *La Publicidad* no hi veuen de contents davant de l'èxit que s'espera al seu company.

En Vilalta Comes, En Barangó, En Fontdevila, En Sarmiento, En Brunet, En Ferràn i En Xammar s'han constituït en «cuemisión organizadora» per a dedicar un banquet an En Dotres i l'incommensurable «gallista» don Miliu Junoy s'ha ofert a presidir la festa i En Joaquím Pena escriu un poema demostrant que el Belmonte és superior a Wagner.

En Jori, que fins ara deia mal dels bous escriurà també un article demostrant que l'obra social d'En Dotres té més transcendència des del punt de vista patriòtic, que els serveis marítics d'En Tayá.

L'antiga bandera de la *Publi*, serà portada amb tots els honors a «La Montera», la popular taverna de «Las Arenas», on es celebrarà l'àpet i tot recordant els temps gloriosos de *La Publi*, l'*afición* proclamarà an En Dotres «rei del periodisme tauròfil». I En Barangó-Solís, ja ha demanat al director del *El Imparcial* que li reservi tota la primera plana per a donar compte del patriòtic acte.

Estiu

PALACIO
DEL
CALZADO

1918

Aquest Bazar presenta el calçat de lona blanca per a senyora en condicions immillorables de qualitat i preu, havent ordenat fabricar-los amb materials superiors, garantitzen que per baix que siga el preu d'un calçat no porta cap reforç de cartró

Núm. 1666

Sabates senyor, vedell color, *corte* Blücher, puntera trepada, número 1666.

Ptes. 23

Núm. 2197

Sabates senyor, vedella negra, *corte* anglès, cosides, núm. 2197.

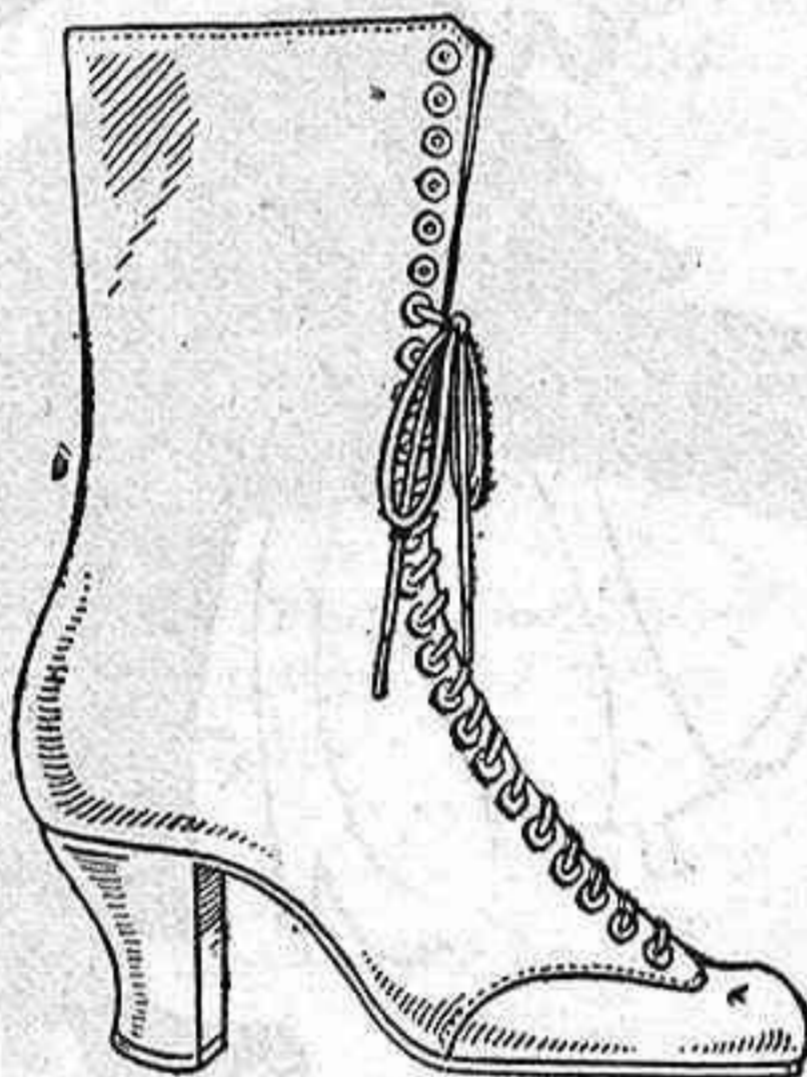
Ptes. 12

Núm. 10

Sabates lona anglesa, amb pala xarollina, *corte* anglès, modern, taló Lluís XV, núm. 10.

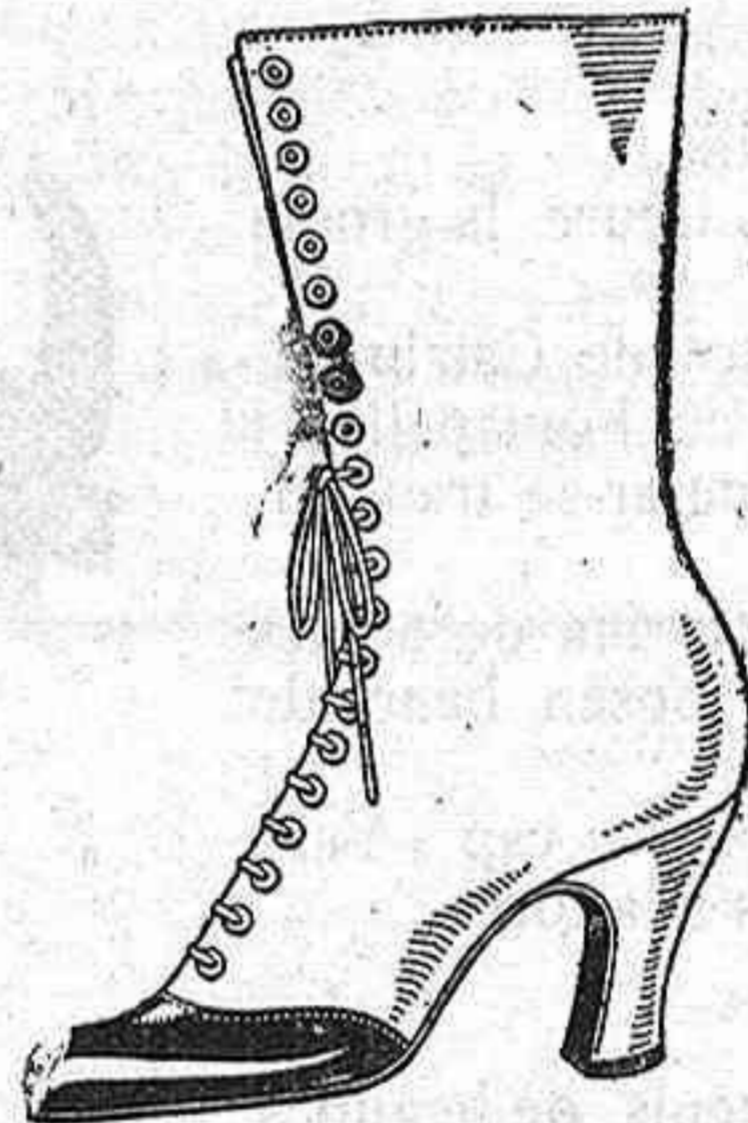
Ptes. 14

Núm. 13

Borceguins lona blanca, taló *pallillo*, alts 23 cms., núm. 13

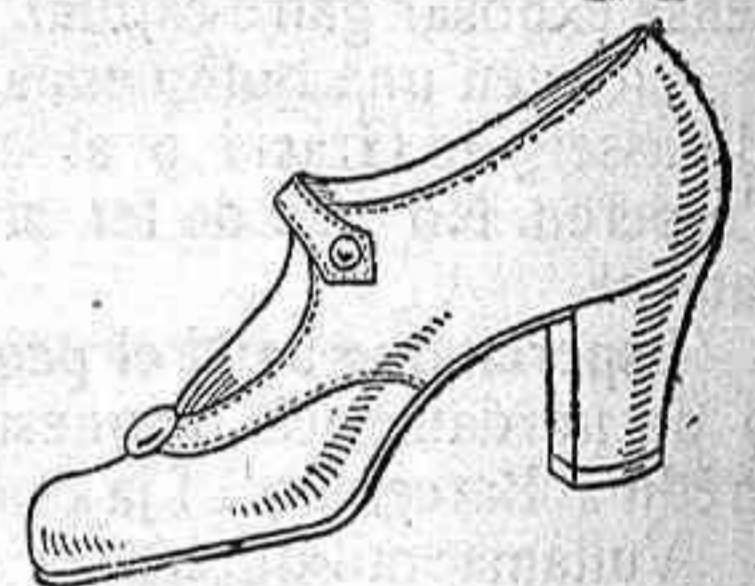
Ptes. 10'75

Núm. 15

Borceguins lona anglesa sedalina, *corte* «Bolin», pala xarollina, taló Lluís XV, alts 25 cms., núm. 15.

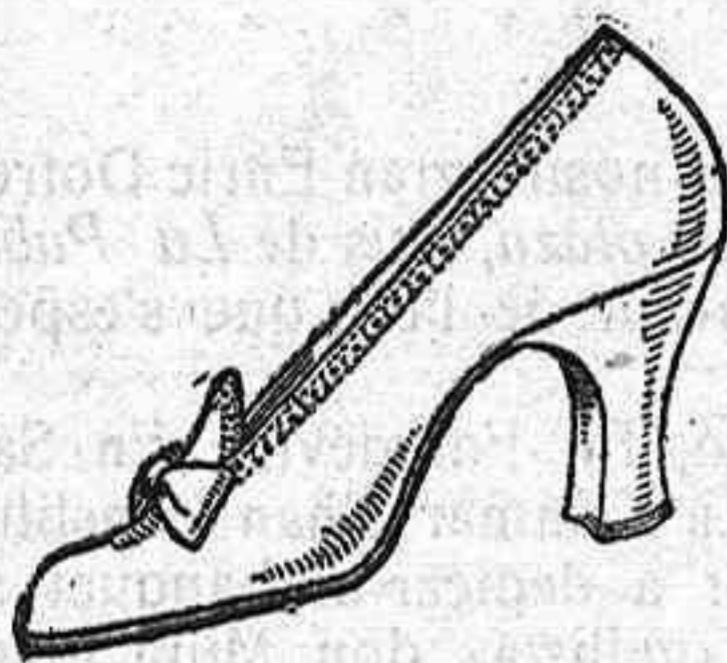
Ptes. 16

Núm. 23

Sabates lona blanca, *corte* «Mercedes», sense reforç de cartró, núm. 23.

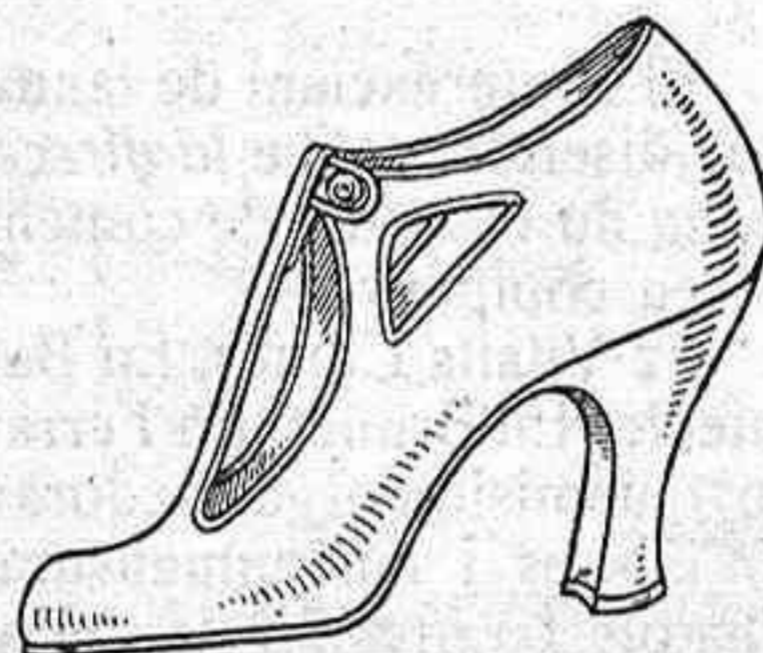
Ptes. 6'50

Núm. 2450

Sabates Noubuk blanc, *corte* «Salón», *copete*, cosits a mà, núm. 2450.

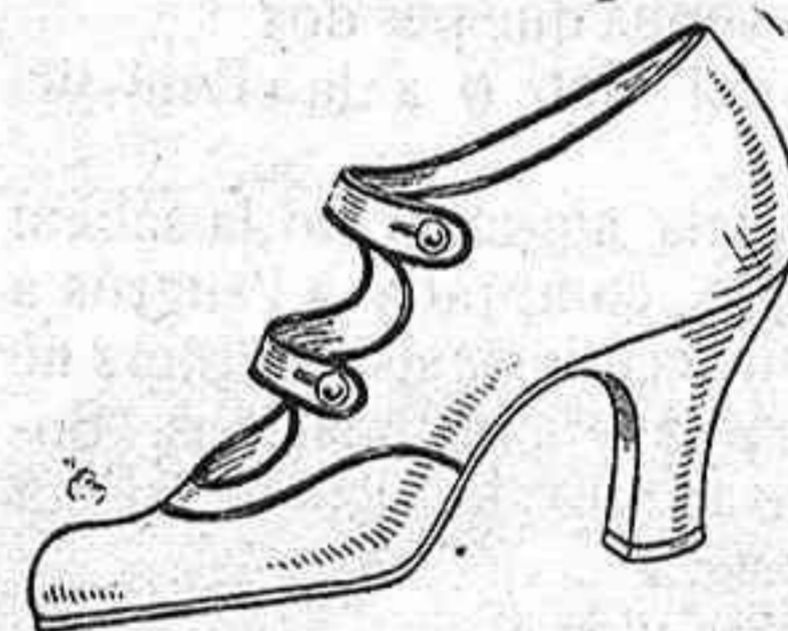
Ptes. 25'50

Núm. 12

Sandalles lona anglesa sedalina, *darrera* novetat, taló Lluís XV, número 12.

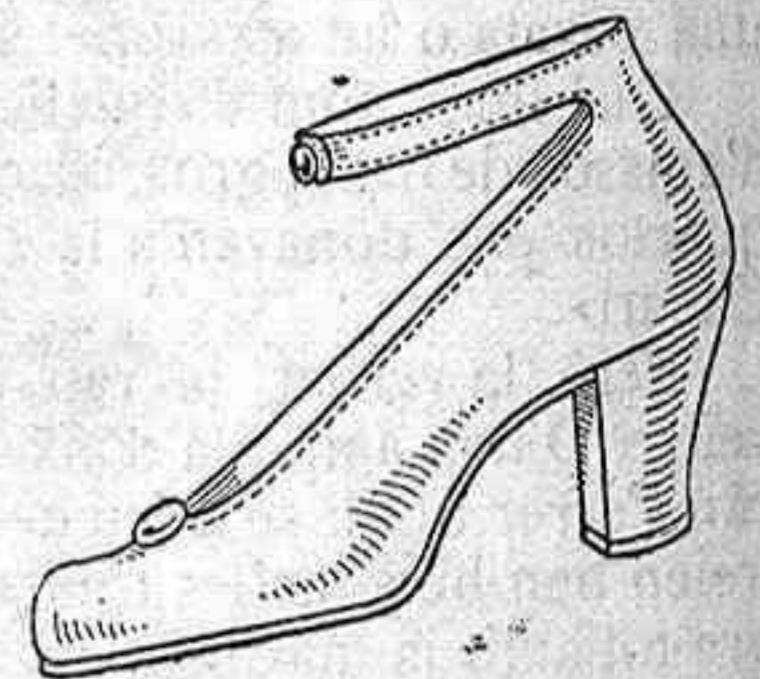
Ptes. 18

Núm. 173

Sabates lona blanca, adornos xarol, taló Lluís XV, núm. 173.

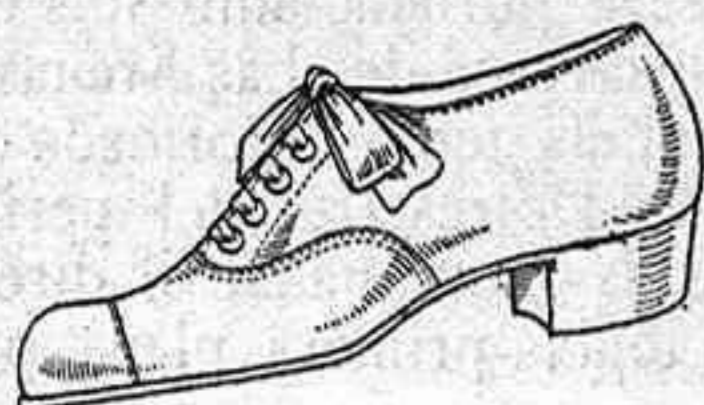
Ptes. 8'25

Núm. 24

Sabates lona blanca, *corte* «Bebé», taló *pallillo*, núm. 24.

Ptes. 6'75

Núm. 2389

Sabates senyor, lona blanca, sola im-perial, *corte* anglès, n.º 2389.

Ptes. 14

Per a calçar amb elegància i distinció, és precis ésser client del
Palacio del Calzado

Núm. 2421

Sabates xarol superior, *corte* Blücher núm. 2421.

Ptes. 20

MAGATZEMS

LAS GALERIAS

Rebudes les Novetats per a la

PRESENT TEMPORADA D'ESTIU

Darrers models en Trajos i Bruses

La millor surtida en Colls

Ploma i Pelerinas Marabout

Las Galerías

sempre ven a preus reduits

Ronda de Sant Antoni, 13 i Tamarit, 164

PREU FIXE

Telèfon A 4464

Antoni López

IMPRESSOR

IMPRESSOS DE TOTES MENES

EDICIONS

TREBALLS COMERCIALS

Olm, 8, inter.

Telèfon 4115 A

BARCELONA

Antoni López, llibreter, Rambla del Mig, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: apar. n.º 2
TELÉFONO 4115

Llibre sensacional

Acaba de sortir

Frederic Pujulá i Vallés

En el repós de la trinxera

Cartes del soldat a l'amic

Un tom en 8.º

Pessetes 3.50

Premi Fastenrath 1918

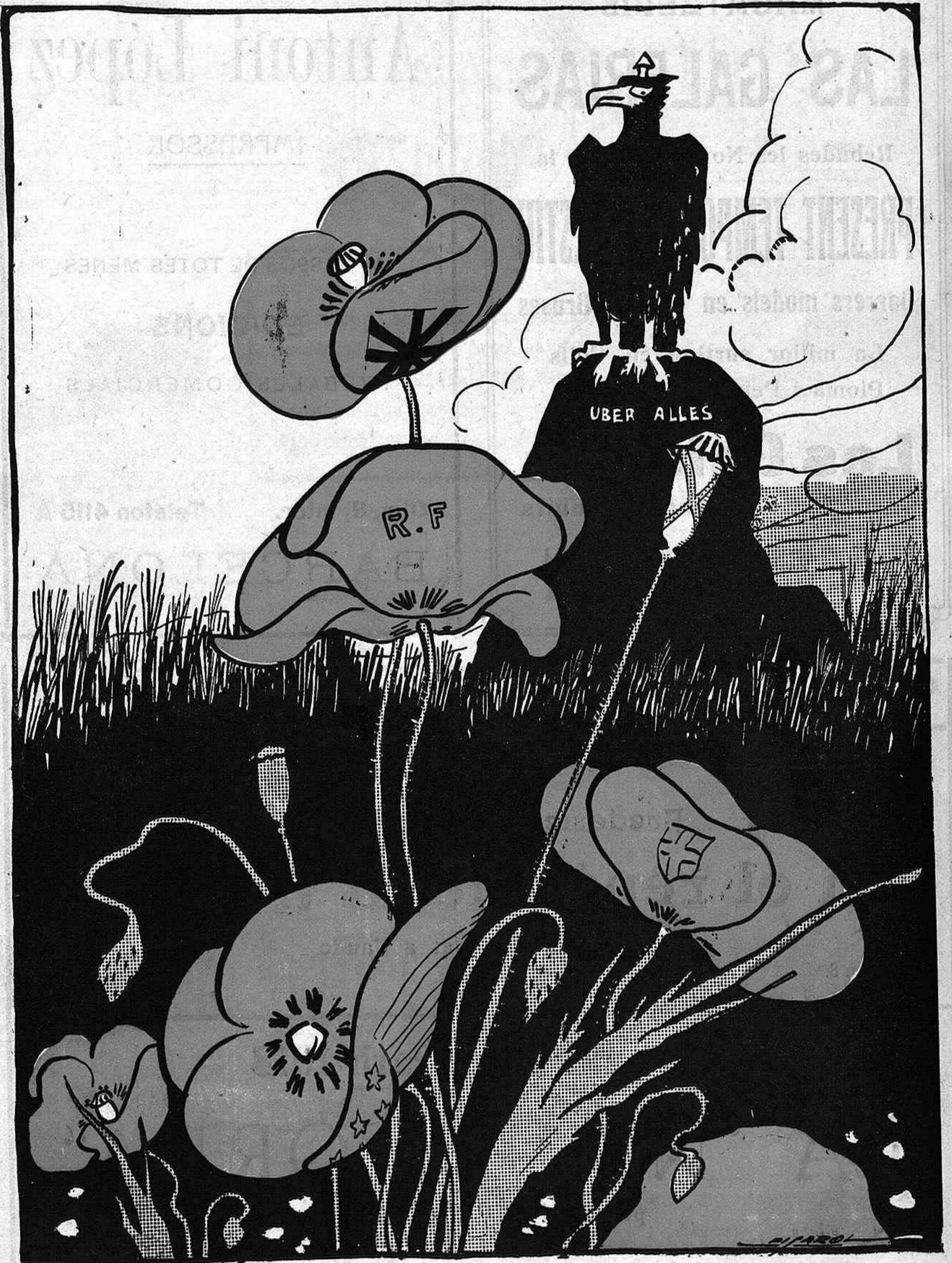
LA "NIÑA GORDA"

per SANTIAGO RUSIÑOL

Un tom en 8.º

Pessetes 4

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravís, si no's remet, ademés, un ral per a certificat. Als corresponals se'ls otorguen rebaixes.

EL DESCONSOL DE L'ALIGOT

—Jo que'm pensava haver deixat els camps erms,
mireu-vos quina primavera més florida!..